

# СТАНОВИЩЕ

от

от проф. д-р Валери Велков Иванов,  
професор в Институт по отбраната „Професор Цветан Лазаров“  
гр. София, 1592, бул. „Проф. Цветан Лазаров“ №2,  
сл. тел. 02/92 21 860; GSM: 0887 25 51 51  
e-mail: val.ivanov@abv.bg

за научните трудове, представени за участие в конкурс за академична длъжност  
“доцент” за нуждите на катедра „Политически науки и национална сигурност”  
към Факултета по икономически и социални науки на ПУ „Паисий  
Хилендарски”

област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално  
направление 9.1. „Национална сигурност“ (Миграция, граничен контрол и  
антитероризъм), публикуван в Държавен вестник бр. 57 от 26.06.2020 година и в  
интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”

на кандидата:

д-р Иван Димитров Станчев,  
асистент в катедра „Политически науки и национална сигурност” при  
Факултета по икономически и социални науки на ПУ „Паисий Хилендарски”

гр. Пловдив

## 1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед № РЗЗ-4133 от 25.08.2020г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в ПУ по област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“ (Миграция, граничен контрол и антитероризъм), обявен за нуждите на катедра „Политически науки и национална сигурност“ при Факултета по икономически и социални науки.

Единственият кандидат е д-р Иван Станчев - асистент в катедра „Политически науки и национална сигурност“ при Факултета по икономически и социални науки на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът е представил за участие в конкурса комплект материали на хартиен носител, които са в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, и включват всички изискуеми документи.

Д-р Иван Станчев е представил и сериозна научна продукция – общо 17 труда с обем 1092 страници. **Приемам за оценяване всичките предложени трудове**, които са както следва: монография – 2 бр.; студии – 2 броя; учебно пособие – 1 брой; статии – 7 броя; доклади на научни конференции - 5 бр. От представените трудове всички са авторски, една публикация е предоставена за публикуване в научно издание, реферирано и индексирано в световно известни база данни с научна информация Scopus и Web of Science. Има и документ удостоверяващ съответствие с допълнителните факултетни изисквания за академичната длъжност „доцент“, приети с решение на ФС на ФИСН с протокол № 134 от 22.04.2019 г., както и документи за съответствие с изискванията на ЗРАС и Правилника за неговото прилагане, а също така и други справки, декларации и приложения.

Личната ми оценка за изследователската и педагогическата подготовка и дейност на кандидата е много добра. Познавам кандидата от повече от десетина години и имам изградено трайно мнение за него като сериозен учен, добър специалист в областта на вътрешната сигурност и утвърден

изследовател по въпросите на противодействието на тероризма, осигуряването на обществения ред, сигурността на границата и други.

## **2. Обща характеристика на дейността на кандидата**

Д-р Иван Станчев има 11 годишен стаж като офицер по границата, а след това и в Академията на МВР, като през последните 26 години усилено се занимава с педагогическа и научна дейност, първоначално като преподавател, старши преподавател и главен асистент в Академията на МВР, по-късно заема различни ръководни длъжности в Академията – доцент, ръководител на катедра и заместник-декан, впоследствие хоноруван преподавател в Русенския университет, а от м. януари 2020 г. до сега – асистент в ПУ „Паисий Хилендарски”.

Анализът на представените трудове показва, че кандидатът д-р Иван Станчев е работил задълбочено и целенасочено през последните 20-25 години по твърде важни проблеми, свързани с борбата с организираната престъпност, нелегалната миграция, сигурността на границите, организирането и провеждането на високорискови операции, както и способите за подготовка на полицейските, антитерористичните, охранителните и граничните подразделения за противодействие на тероризма, операциите по възстановяването на обществения ред, пресичане на контрабандни канали, спасяване на отвлечени и т.н., с основен акцент върху управлението операциите, подготовката и използването на силите и взаимодействието с останалите структури на системата за национална сигурност.

Главното, което характеризира кандидата според количеството и качеството на оценяваните трудове е факта, че същият се извява като сериозен изследовател в една твърде специфична област на полицейската теория и практика, като същевременно целенасочено работи за внедряване на научните резултати в практиката, а като доказал се педагог успешно популяризира научните си изследвания свързани с процесите по вземане на решения и организацията на дейностите, свързани с гарантиране на вътрешната сигурност, обществения ред, защита на границите и противодействие на тероризма във всичките му форми и измерения.

От предоставените документи е видно, че същият през последния семестър има над утвърдената аудиторна заетост, а за следващата учебна година се планира да има преподавателска дейност от 330 часа. От документите също се разбира, че кандидатът е бил успешен научен ръководител на двама докторанти, осъществявал е ръководство и е участвал в общо три национални и международни научни и образователни проекти.

Основните приноси на кандидата се свеждат до изследвания и постигане на научни резултати с научен и научно-приложен характер.

*Научните приноси се свеждат до:*

- обогатена е теорията относно възможностите за организиране и провеждане на високорискови и контртерористични операции, изведени са условията за успех и е разкрито влиянието на различни аспекти на средата върху подготовката, планирането и провеждането на антитерористичните рейдове, получени са потвърдителни факти за приложението на някои от способите за подготовка на специализираните полицейски, охранителни и други сили в рамките на специалната полицейска тактика и са доказани с нови средства актуалността на вече известните страни на някои от моделите, подходите и методологията за подготовка на контртерористичните рейдови операции (трудове 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 13, 14, 16 и 17 от Списъка на научните трудове);

- научнообоснована е ролята, мястото и задачите на специализираната полицейска подготовка, по-специално на специалната полицейска тактика като основна учебна дисциплина в подготовката на силите за участие във високорискови операции, посочени са способите, принципите, техниките и процедурите за провеждането им, обосновани са условията за провеждане на комплексни полицейски, жандармерийски, гранични, военно-полицейски и други съвместни операции, изведени са някои изисквания към подготовката и са предложени съвременни подходи и модели за подготовка и провеждане на високорисковите полицейски операции (трудове 2, 3, 4, 7, 9, 12, 14, 16 и 17 от Списъка);

- разкрити са нови и непознати досега страни на граничната сигурност в условия на масова миграция, изведени са причините и условията за прилагане

на нови способности и форми на тероризма, каквито са масовите джихадистки атаки, отвлеченията за откуп и кибертаките, и са формулирани съвременни изисквания към организацията, подготовката и структурата на силите, необходими за тяхното противодействие, като е представен и концептуален модел за вземане на решение при кризи в резултат на терористичен инцидент с отвлечение или вземане на заложници (трудове 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 17 от Списъка с трудовете).

*Научно-приложни приноси са:*

- предложени са пътища за повишаване на способностите на силите за противодействие на тероризма, за гранична сигурност, за противодействие на джихадистки атаки и др., изведени са фазите и етапите на подготовката и провеждането на операциите за тяхното противодействие, очертани са съвременните тенденции за провеждане на съвместни гранично-полицейски, контратерористични и охранителни, военно-полицейски и други видове операции, предложени са съвременни модели и методи за подобряване ефективността на специалната полицейска тактическа подготовка (трудове 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 и 17 от Списъка с научните трудовете);

- предложени са някои насоки и възможности за подпомагане процеса по вземането на решение при възникване на кризи в резултат на терористични действия, заложници или отвлечения, както и други високорискови ситуации, които изискват съвременни подходи за събиране и анализ на информацията, определяне и оценка на риска, планиране, организиране и провеждане на операции и е формулирана зависимостта между ефективността на полицейските операции и наличната информация, подготовката на силите и използваните тактики и способности за противодействие (трудове 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16 и 17 от Списъка).

Оценявам научните и научно-приложните приноси като уникални по своя характер, които запълват една сериозна празнота в теорията и практиката на полицейската наука, както и в подготовката и използването на съвременните специализирани полицейски, охранителни, военно-полицейски и други сили за противодействие на тероризма, за справяне с кризи и за минимизиране на риска от посегателства срещу сигурността на гражданите и държавата.

Те са по-нататъшно изследване и обогатяване на системата от знания, както и успешен опит за осветляване на възможните пътища за повишаване на ефективността на специалната полицейска подготовка, чрез използване на активни методи за обучение и за вземане на решение от ръководния състав. Става ясно от представените документи, че същите се ползват в учебния процес ПУ „Паисий Хилендарски“.

Съгласно точковата оценъчна система на показателите за заемане на академична длъжност „доцент“ по дейности и групи показатели, **кандидатът събира 675 точки, при необходими 400**. Освен това, той също така покрива и допълнителните факултетни изисквания за академичната длъжност „доцент“, приети с решение на ФС на ФИСН с протокол № 134 от 22.04.2019 г. Ето защо може да се твърди, че в количествено измерение учебната, научната, изследователската и експертната дейност на кандидата д-р Иван Станчев не само отговаря на минималните национални и факултетни изисквания, но като цяло **значително надхвърля изискванията** за заемане на академичната длъжност „доцент“.

### **3. Критични бележки и препоръки**

В рецензираните трудове има някои слабости и критични бележки. В отделни трудове се срещат констатации или твърдения, за които не са представени достатъчно доказателства, или пък няма ясна авторска позиция или мнение. Освен това прави впечатление, че липсват учебници като научни разработки, а също така няма научна продукция на английски или френски език, което според мен ограничава възможностите му за участие в обмена на научни знания и тяхното представяне за обсъждане от експертната общност.

### **Заключение**

Оценката на научната и педагогическата дейност на единствения участник в конкурса - д-р Иван Станчев сочи, че той отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и на допълнителните факултетни изисквания за академичната длъжност „доцент“. Нямам данни или съмнения за плагиатство и приемам приносите за негово лично дело.

**Всичко това ми дава основание да дам положителна оценка в подкрепа на избора за заемането на академичната длъжност „доцент“ от кандидата д-р Иван Станчев.**

30.09.2020 г.

Изготвил становището:

---